

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.,
a treia-oraă 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În București

primește abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Stat de naționalități.

„Frasa, că noi Germanii suntem chemați să conducem, nu ajută nimica, după ce nu este nimenea care să se lase a fi condus. Trebuie să recunoaștem, că nu trăim într'un stat german, ci într'un imperiu de naționalități, și fiindcă așa este trebuie să fim naționali. Numai dacă toți vor fi naționali, poate fi prinoasă pentru Austria lupta popoarelor, numai atunci se poate face împăcarea, care să dea naționalităților ceea ce nu li-se poate refușă.”

Cu aceste cuvinte, traduse verbal, și-a caracterizat vederile sale de German național un ilustru jurist, chemat să înlocuească pe celebrul Ihering: profesorul Strohal din Graz cu privilegiul comersului ce s'a dat în onoarea sa înainte de a pleca la noua sa catedră din Göttingen.

Bine înțeles un German național le-a zis acestea, drept rezultat al activității sale politice și juridice, recunoscută de cei mai competenți factori. Și le-a zis referitor la stările de lucruri din jumătatea austriacă a monarhiei noastre.

Aceste cuvinte rostite de o cunoscută autoritate în asemenea materie, n'au lipsit a produce adâncă impresie în toate cercurile monarhiei.

Dar' nici nu se poate nega greutatea cea mare ce au. Este nu numai pentru poporul german din Austria, ci pentru dezvoltarea în viitor a monarhiei întregi un moment hotărâtor acela, în care profesorul Strohal, ca reprezentant al germanismului național și-a mărturisit convingerea de mai sus.

Adevărat că este vorba de lucruri vechi și demult cunoscute. Au mai zis-o și alții și au afirmat-o prin atitudinea lor politică, că monarhia habsburgică este un imperiu de naționalități, care nu vor să se fie conduse de nimenea, ci vor să se ocârmuească singure conform individualității lor naționale.

Cu toate acestea este de neapăsătoare importanță, că tocmai elementul german național a ajuns să profeseze pe față această convingere și tocmai prin ea să se caracterizeze naționalismul. Dacă ne dăm seama de importanța Germanilor, atât în Austria, cât și în monarhie peste tot, înțelegem numai decât că așa este. Germanii sânt înainte de toate cel mai numeros și cel mai cult popor din monarhie. Ei sânt mai departe membrii celui mai puternic

popor din Europa. Ei sânt întemeietorii imperiului austriac, ei i-au dat organizația, caracterul și dinastia. Ei au fost din secolii ce se perd în întunecul medieval conducătorii adevărați și recunoscuți ai monarhiei. Și cu toate acestea dezvoltarea firească a stărilor de lucruri li-a impus convingerea, că n'au să mai fie conducători, ci trebuie să se învoească a da tuturor naționalităților ceea ce li-se cuvine într'un stat poliglot, mulțumindu-se pentru sine cu ceea ce li-se cuvine lor ca naționalitate între celelalte naționalități.

Ajunși odată și Germanii aici, nimenea nu se mai poate îndoi, că dezvoltarea în viitor a monarhiei habsburgice are să fie normată de ideea statului de naționalități, pe care o voesc toate popoarele ei indogermane, în frunte cu cel mai puternic, cel mai cult și cel mai bine meritat de istoria monarhiei.

Această dezvoltare n'are să o împedecă opoziția elementelor asiatică, a Maghiarilor și Ovreilor. Aici numai două alternative sânt posibile. Dacă Germanii, cu trecutul și cu puterea lor actuală, recunosc poliglotismul statului austriac, atunci nu se poate să nu recunoască și Maghiarii mai curând sau mai târziu poliglotismul celui ungar.

Dacă Germanii au înțeles, că a fi național însemnează a recunoaște fiecărei națiuni drepturile care le pretinzi pentru națiunea ta, atunci sântem în drept să așteptăm, că și în statul ungar naționalismul barbar al unui Apponyi și Bethlen Gábor va trebui să facă loc naționalismului luminat și uman al lui Strohal.

Aceasta este dezvoltarea firească a lucrurilor, ear' dacă cineva i-se va opune, nu dezvoltarea firească are să fie oprită în loc, ci are să fie turtit acel cineva, ear' popoarele care au înțeles spiritul timpului au să treacă înainte cătră fericirea lor și cătră gloria patriei comune.

Mereu semne revoluționare. Cetim în „Pester Lloyd“ dela 16 l. c.: „Dela moartea lui Irányi partidul independenței și al patruzeci-și-optiștilor și-a schimbat numele așa zicând pe nesimțite. Schimbarea a fost o dorință veche a membrilor, însă numai ieri a eșit pe față. Numele de „partid al independenței și patruzeci-și-optiștilor“ l'a primit partidul în anul 1884 când patruzeci-și-optiștii conduși de Irányi s'au unit cu independenștii conduși de Mo-

csary. Dar' deși dintre cei dintâi au mai rămas numai Irányi și Csanády, totuși numele a fost păstrat și după ce aderenții lui Ugron au constituit partidul patruzeci-și-optiștilor. În telegrama trimisă ieri lui Kossuth din incidentul lui 15 Martie, a vorbit Eötvös de „partidul independenței“, ear' Polónyi l'a întrebat, că cu intenția s'a întemplat aceasta, ceea ce pe el l-ar bucura. Eötvös a răspuns că da, și că el ca president totdeauna a recunoscut aceasta, punând și pe sigilul clubului acest nume. Schimbarea numelui are importanța principială, că Irányi prin numirea de „patruzeci-și-optiști“ a voit să accentueze aderența la uniunea personală, pe când numele cel mai nou nu voeste să pună această margine tendențelor de independență. Schimbarea numelui a fost și dorința lui Kossuth“.

Clerul greco-catolic contra căsătoriei civile. „Pester Lloyd“ înregistrează, că clerul greco-catolic consideră introducerea căsătoriei civile obligative pentru sine de un mare pericol, după ce preoții de această confesiune au dreptul să se căsătorească. Făcând aceasta și supunându-se căsătoriei civile, ar cădea singuri dogmele. Lui „Budapesti Hir-lap“ i-se raportează din Ungvár, că preoții gr-cat. ruteni vor începe o acțiune mai mare contra întregii politici religio-nare a guvernului.

Procesul politic contra preotului Vasile Suciu. O telegramă din Turda ce ni-a sosit aseară după ce a apărut foaia nevestește, că procurorul în discursul său de acuză a cerut pedepsirea acusatului la 6 luni închisoare și 200 fl. amendă. Tribunalul însă, pe baza fasiunii martorilor, a trebuit să achiteze pe bravul preot al Căpușului-de-Câmpie.

Români filosemiți.

Di protopop Papiu, unul dintre presidenții adunării de protestare din Sibiu, împreună cu domnul Dr. Amos Frâncu, unul dintre notarii acelei adunări, publică o „declarațiune“ în care își dau silința a „constata că conferența (alegătorilor din Sibiu) nu a luat pozițiune nici pentru, nici contra recepțiunii Ovreilor“. Această „declarațiune“ în legătură cu un fel de agitațiune ce s'a pornit pe sub ascuns de aici din Sibiu pentru a influența poporul român a nu se pronunța contra recepțiunii Ovreilor, ne desvâlește un nou soi de politici români și anume pe „filosemiți“.

oat adânc. De altmintearea oftatul acesta era în felul lui de bună credință, și după o clipită de tăcere serioasă o întreabă, că ce mai face tatăl ei.

— Tatăl ei? Ce fel de tată? Al cui tată? Ce o făcut el vre-odată pentru ea? Pentru ce o desprețuiat celelalte fete? Da, tată? Și pentru ce zic oamenii, de câte-ori trec pe lângă ei, asta-i Mliss, fata bătrânului bețiv Smith? Da, pentru ce! Mai bucuros ar vră să fie moartă... da, moartă, ba că lumea întreagă se peară! Și încep din nou să plângă.

Ce a zis învățătorul, plecându-se prieteneste peste ea, ați fi zis-o de bună-seamnă, și voi și eu, când am fi auzit astfel de vorbe nefirești din gura unui copil. Dar' de aceea mă îndoesc, că am fi fost cu atâta considerare la starea ei nefirească, la hăinuța ei ruptă, la piciorușele ei sângerate și la umbra cea pretutindeni de față a bețivului ei tată. În sfârșit o mulcomi, o învăl într'un șal, o rugă să vină mâine dimineață eară și o petrecu o bucată de cale. Apoi îi pofti noapte bună.

Luna-și revărsa lumina peste potecul ce-l îngust dinaintea lor. Căva timp rămase pe loc, urmărind cu ochii mica figură, cum pășia legănându-se și cu capul plecat mai departe; el aștepta, până când trecuse de micul cimiter și dispăruse după o curmătură a dealului.

Acolo stătă un moment, ca un atom de suferință, care se ridica cătră stelele cele

de departe și răbdurii. Apoi se întoarse eară la lucrul său.

Dar' liniile paralele ale unei strade fără sfârșit, în a cărei depărtare se perdeau figuri de copii plângând și gemând. Micul edificiu al școlii i-se părea astăzi mai liniștit ca ori-când; el încuia ușa și se duse acasă.

În dimineața următoare veni Mliss la școală. Fața ei era spălăță și desul ei păr negru arăta încă urmele unei proaspete lupte cu peptenul, în care de bună-seamnă că amândoi au suferit. Din când în când se ivia în ochii ei vechia uitătură provocatoare, dar' întreaga ei ființă arăta, că acum s'a îmblânzit încâtva. Apoi încep un șir de încercări și jertfe, la care se împărtășiau în mod egal învățătorul și eleva, ceea ce mări încrederea și simpatia între ei. Cu toată supunerea ce o arăta învățătorului și cu toată sociabilitatea ce o manifestă une-ori în oarele de distracție, Mliss nu-și părăsi cu totul sëlăbăticia ei, căci de câte-ori o năcăjia cineva ori se credea neîndreptățită, avea accese de o furie nebună și nu arare-ori venia la învățător câte un băiețandru cu rocul rupt și cu fața sgârbiată, ca să se plângă în contra groazniciei Mliss.

Primirea ei în școală o judecără locuitorii orașelului în diferite feluri. Unii amenințau, că își vor lua numai decât copiii dela școală, dacă nu vor fi scutiți de societatea unei copile cu un renume atât de înolnelnic. Alții însă spriginiau pe învățător în opul lui de

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Mliss-

— Novela californiană —

de

Brot Harte.

Capitolul I.

(Urmare)

În aceste pelerinagii voluntare trăia din elemosina ce li-o dadeau numeroșii mineri care locuiau risipiți de-alungul râului, cu prisosință și fără să aștepte rugare din partea ei. De altmintearea atrinase numai dela Mliss ca să devină obiectul unei protecțiuni mai înalte. Venerabilul Iosua Mac Snagley, predicator „salarisat“ în Smith's Pocket, încercase să o iee sub scutul sau procurându-i, în speranță de a o mai ciopli puțin, un loc de servitoare într'un hotel și primindu-o în școala lui de Dumineca. Ea însă nu se mulțumi cu atâta, că arunca stăpânului ei din când în când câte o farfurie etc. în cap și returna oaspeților glumele lor nu totdeauna potrivite în modul cel mai îndrăgnet, ca provocând în școala de Dumineca o gălgăie care avu asupra fisionomiei ortodox-somnoroase a acestui institut o influență din seamă afară stricătioasă. Cu considerare la hăinuțele întărite și la năruvirile nepătate ale gingașelor mlădițe din primele familii se văză venerabilul domn silit a o alunga cu rușine.

Așa fu viața de până aci și caracterul Melisei, când apără înaintea învățătorului. Cu

litere mari erau scrise toate acestea pe haina cea ruptă, pëlul nepeptenat și piciorule sângerând fi cereau îndurare. Scăpăra din ochii ei cei negri, a căror privire nemfricată îți insufla fără de voe respect.

„Am venit astă-seară aici“, zise iute și cu îndrăzneală, uitându-i-se oblu în ochi, „am venit, pentru-că știam, că sînteți singur. Când erau fetele încă aici, n'am vrut să viu. Le urșc și mă urșc... Asta-i cauza... D-ta îți școală, așa-i?... Vreau să învăț ceva!“

Dacă ar fi împreunat cu miseritatea îmbrăcămintei și cu nerîndueala pëlului sburliți a feței ei nespălăte încă și modestia lacrimilor, învățătorul i-ar fi dăruit obicinuita cantitate de milă — și mai mult ba. Dar' cu un instinct înăscut, deși nelogic, îi răspălăi îndrăzneala cu acel fel de stimă, ce o sînt toate naturile particulare inconștient una față cu alta, fie poziția lor socială cât de deosebită. El își aținti deci privirea cu atențiune spre ea, când ea, cu mâna pe vervă și cu ochii îndreptați înspre el, continuă tot mai iute...

„Mă numesc Mliss—Mliss Smith. Pe asta fți poți rămăși capul. Tată-meu e Smith cel bătrân... bețivul cel bătrân Smith... Da acela-i... Mliss Smith... și vreau să umblu la școală!“

„Ei, și?“ zise învățătorul.
Dedată cum era, ca să-i contrazică toți, și de multe-ori pe nedrept — mulți își făceau bucuroși cruda plăcere de a scormoni patimile naturii ei pornite -- de bună-seamnă

specială și contele Szécsen Antal. Sub Tisza se întrebuințau și bani străini la alegeri; în Viena se strîngea parale spre acest scop; toate acestea se știau și până azi, dar că guvernul maghiar ar fi cerut sprigin dela Papa, în scopuri electorale: asta e ceva nou de tot.

Károlyi Gábor. Asta a fost „denarul lui Kálmán!” (Mare ilaritate.)

Resumând apoi cele-ce au premers în afacerea cu „nota”, Pázmándy adresează guvernului următoarea interpelare:

1. Are cunoștință guvernul despre trimiterea notei amintite și despre motivul din care a isvorit acea notă?
2. E gata guvernul a arăta parlamentului această notă precum și toate documentele referitoare la ea?
3. Are cunoștință dl prim-ministru despre trimiterea la Roma a bărbatului maghiar de frunte?
4. Dacă da, gata e oare a spune, care a fost scopul acestei misiuni și care i-a fost rezultatul?

Ministrul-president Wekerle, amintind că și în alte țeri guvernele cer sprigin dela Papa, zice că afacerea adusă pe tapet de Asbóth nu stă în relație directă și indirectă nici cu faptele actualului guvern, nici cu răspunderea, nici cu politica sa. Nu mă simt deci tocmai dator să dau în public documentele privitoare la această afacere, care au și caracter confidențial, parte sînt private, ear unele sînt numai semioficiale. Ministrul afacerilor străine menține strict principiul, odată stabilit, după care nu se atinge de lucrurile ce nu sînt comune fără de a nu fi rugat înainte de guvernul respectiv.

„Atăta e adevărat, că la 24 Martie 1884 s'a trimis ambasadorului nostru acreditat pe lângă Sf. Scaun o scrisoare semioficiale fără număr, așa zisă „Privatschreiben”. În această scrisoare nu s'a cerut nici ceea-ce a amintit Pázmándy Dénes, ca guvernul să fie spriginit în alegeri, nici nu s'a făcut promisiune, că proiectul de lege retras sau alt asemenea proiect nu va fi prezentat. Această scrisoare a avut caracter informativ și s'a dat expresiune acelei dorințe ca Sfântul Scaun să influențeze spre moderarea clerului suprapătimas. (Mare ilaritate.)

„Din textul notei reiese că e pus acolo și numele fostului ministru de culte și instrucțiune publică (Trefort). Privitor la aceasta nu există nici un document oficial în arhivele statului, căci scrisoarea aceea e privată și s'a trimis la rugămintă exprimată prin graiu viu. (Mare ilaritate.) Știut-a dl ministru-president de atunci sau n'a știut despre afacere, scrisoarea nu dă nici o lămurire. (Mare ilaritate.)

„Cât privește întrebarea despre trimiterea unui om de vază la Roma, pot să spun cu hotărîre că eu n'am cunoștință de nici o misiune. Rog pe onorata cameră să primească declarația mea.”

Pázmándy Dénes ia la cunoștință răspunsul ministrului pentru următoarele cuvinte: „Antâiu, că dl ministru-president a recunoscut, că acusa concretă adusă de un coleg al nostru e într'adevăr întemeiată pe adevăr. Nota s'a trimis; cu acest fapt stă în contradicție flagrantă prima declarație a fostului ministru-president. Predau acum judecării opiniei publice acest fapt istoric care se referă la modul de a guvernarea al fostului ministru-president. Casul este lămurit, ori-cine e orientat și fiecare îi șpoate forma opiniunea. Din principiu însă mi fac rezervele mele la declarația dlui ministru, că nu s'ar pute

mântuire și îndreptare. Într'aceea el continua cu o perseverență, care îl puse mai tîrziu pe el în suși în umire, lucrarea lui într'u a scoate pe Miss din umbrele vieții ei de mai înainte, și fără-ca ea înșiși să observe ceva, o dedă să păsească mai departe pe calea cea strîmtă ce i-o arătase el în seara aceea luminată de lună. Avînd în continuu în vedere pățania evanghelicului Mac Snagley se feri ca de foc de stîncă, de care suferise tinînd ei credință din vina aceluia cărmăciului neîndemnată naufragiu. Și dacă și da în decursul învîțămîntului peste întîmplări, care ridicaseră pe semeni de ai ei peste oameni mai copti, mai înțelepți, mai pricepuți, dacă și învîța despre o credință, al cărei simbol e suferința, cu care ocaziune lumina cea veche din ochii ei se înmuia, nici-cînd nu i-se predete adevărul în forma unei lecțiuni.

Cățiva dintre coloniștii cei mai simpli colectaseră între ei o mică sumă de bani, cu ajutorul cărei Miss se putu îmbrăca ca ori-și-ce alt copil al unui cetățan de omenie. O dură strîngere de mână, o vorbă nefățărîrită de recunoștință din partea unui sau altui miner necioplit, îmbrăcat într'o cămașă roșie, făcea de multe-ori să-i svicnească învîțătorului sângele în obraz, care apoi se întreba, că oare merită el într'adevăr aceste dovezi de stimă și-recunoștință. (Va urma.)

aduce înaintea parlamentului documente diplomatice. În toate parlamentele din lume se face aceasta; se tipăresc chiar documente de caracter foarte intim; numai în parlamentul maghiar nu se întîmplă așa ceva.”

Va să zică totul e adevărat. Cine mai are cuvîntul?

Opiniunea publică și — „Ganeș”.

Înmormîntarea lui Gr. T. Brătianu.

(Raport special al „Tribunei.”)

București, 4/16 Martie.

Ca întregire la știrile ce ați binevoit a publica despre moartea regretatului Gr. T. Brătianu am aflat de necesar a vă însemna unele lucruri care nu pot fi scăpate din atențiunea Românilor transilvăneni, în serviciul cărora mai ales a adus defunctul jertfa cea mai mare în viața sa.

Nu mă încerc a vă arăta câte inimi a rănit și ce rane a produs moartea nemuritorului, căci aceasta trece mult peste puterile unui om de rînd. Lăsînd dar în tainele inimilor aceste sîngerări fără sfîrșit și margini, mă voiu restrînge numai la manifestarea externă a lor.

Era Vineri, cîsurile 12 din noapte aproape, cînd ca întotdeauna sacerdotele jertfa încă altarului Ligei. Sîmbătă, pe ziua următoare, la cîsurile 3 d. a. era așteptat la aceeași jertfă. În locul lui deschise însă ușile biuroului Ligei vestea morții lui: O surprindere care îți perdea par'că și simțirile fiurului! Am alergat în pripă spre locuința lui avînd în nemărginirea durerii și credința fixă: dar... dar de va fi numai ceva asfixiare momentană. Din depărtare se zăria lumea eșind și intrînd pîrîu-pîrîu la porțile hotelului de „Bulevard”, unde era domiciliat Gr. T. Brătianu. Acest aspect par'că îți măria lovirile inimii. Toate ușile locuinței sale deschise îndrîrît, lucru neîndatinat, „malum omen” îmi gîndiam. Ear' în odăile sale potop de lume și de... lacrimi, în mijloc patul lui Gr. T. Brătianu deșternut, gol. Da! Patul lui Gr. T. Brătianu, căci Gr. T. Brătianu era ajuns deja la sinul unchilor sei de sînge și fapte Ioan și Dumitru, ear' căzut jos lîngă picioarele patului era numai cadavrul lui Brătianu rece, înțepenit, desfigurat.

Și de ar avî simțiri cuvinte... dar condeiul lunecă numai pe suprafața lor fără a se prinde de ele... Las dar' durerea inimii și lacrimile ochilor și plîng, plîng fără saț.

Eșind din casa lui Gr. Brătianu, casă de jale și-se părea întreagă capitala, ba țeara întreagă, căci telegramele de condolență curgeau ca și picurii arzători de lacrimi din toate părțile țerii, ba țerilor chiar. Din considerare cătră spațiul „Tribunei” voi reproducere numai locul de unde au sosit aceste telegrame, lăsînd afară partea cea mai frumoasă: cuprinsul lor cu toată para durerii ce transpiră din una ca și din alta.

Pe lîngă cele sosite direct la familie, clubul liberal, privați și ziare, singur numai la biuroul Ligei au sosit până acum telegrame din: Drăgășani, Fălcieni, Craiova, R-Velcea, Huși, Pitești, T-Severin, Peatra-Neamț, Ocenele-Mori, Cîmpina, Predeal, Tîrgoviște, Măcin, Bîrlad, Tecuci, Buzeu, Tulcea, Galați, Botoșani, Sucești, Cîmpulung, Iași, Oltenița. Slatina, Cernavoda, Dorohoiu, Botoșani, Roșiori-de-vede, Slănic, Brăila, Constanța, T-Ocna, Hârșova, Bacău, Pecineaga, Bagadag, T-Jiu, Zimnicea, Călărași, Focșani, Alexandria, Ploiești, Giurgiu, T-Măgurele etc. etc.

Ear' din stăinătate din: Sibiu, Brașov, Oradea-mare, Timișoara, Dej, Budapesta, Viena, Berlin, Paris, Napoli, Parma, Roma, Anvers, München, Zürich, Bordeaux, Londra etc.

Între aceste dovezi de iubire și durere, familia, clubul liberal ca și Liga, se întrunesc, țin ședințe, iau toate dispozițiile, ca înmormîntarea să fie vrednică de numele și faptele lui Gr. T. Brătianu.

Ziarele politice fără deosebire de partid, de o potrivă cu toate literare de toate categoriile din capitală și provincie fac elogiul, aplaudă faptele, stimează sentimentele, admiră munca și jertfele, plîng cu amar pierderea neuitatului președinte al Ligei culturale în conglăsurire cu toată lumea până unde se vorbește românește.

Dilele de Duminecă și Luni erau o sîrbătoare de jale, ear' Marți, ziua de înmormîntare, va rămîne pururea neștersă în amintirea Bucureștenilor.

Martî încă de dimineață observai o furnicare imensă de oameni pe toate stradele, un sgomot asurzitor care amestecat cu sunetul clopotelor toate laolaltă îți dau aspectul valurilor de mare, care încep a fi mișcate de o furtună amenințătoare, ear' steagurile naționale învălîte în crep negru, ce atrînu la toate ferestrele și porțile caselor, măriau variația acestui tablou mișcător și tragic. Biurourile Ligei toate asaltate de delegați nenumărați secțiuni ale Ligei, care s'au prezentat cu coroane și steagurile secțiunilor spre a da cel

mai de pe urmă salut stegarului general al Ligei.

Martî la oara 1 d. a. precis, după program, miile de membri ai Ligei dimpreună cu delegații celorlalte secțiuni, pornesc într-un șir fără sfîrșit dela biuroul Ligei spre biserica „Sf. George”, unde erau depuse rămășițele adorabile ale lui Gr. T. Brătianu.

Ca să nu mai amintesc de această biserică de altcum destul de spațioasă, grădina bisericii e mare și necum ea, dar' nici stradele învecinate nu puteau cuprinde publicul adunat, care era îndesuit snop pe tot parcursul de peste 4 kilometri până la gara-de-Nord, de unde avea să fie transportat spre înmormîntare cu trenul la moșia sa din comuna Tigveni lîngă orașul Pitești.

După sîvîrșirea serviciului religios se ridică pe amvon vestitul panegirist domnul V. A. Urechî, profesor universitar și președ. secției Ligei din București. Oratorul arată cum după faptele gigantice ale Brătenilor, Cogălnicilor și Rosettilor, care au pus peatra de mîrire a patriei, a urmat o generațiune nouă pe arena de luptă națională, în care s'a distins Gr. T. Brătianu cel dintîiu la conlucrare, muncă și jertfă. Apoi punînd pe regretatul defunct ca ideal maientea tinerimii termină printr'o apostrofare superbă și pătrunzătoare.

Al doilea orator, simpaticul student și secretar al secțiunii Ligei din București, dl C. Dimitriu, într'un avînt de entuziasm conjură pe confrății sei studenți pe amintirea și faptele defunctului să nu desarmeze și să lupte neîncetat pentru fericirea neamului românesc.

Distinsul orator domnul Gh. Palade urcă apoi amvonul spre a lua rîmas bun dela Gr. T. Brătianu în numele partidului liberal-național. Oratorul în cuvinte bine alese și simțite arată calitățile personale ale defunctului și termină punîndu-l ca prototip de probitate, caracter, punctualitate, hărnicie, modestie și spirit de jertfire.

Mai vorbește și dl I. P. Florantin, profesor în Iași, în numele Ardelenilor, apoi cortegiul pornește în frunte cu steagurile naționale ale secțiunilor Ligei din țeară precum și ale diverselor societăți din capitală. După ele urmează sutele de coroane purtate una după alta de câte-două persoane, apoi corul proțesc și corul funebru acoperit literalmente de alte rînduri de coroane și tras în tricolor național cu crep negru.

După care urmau frații și rudeniile defunctului, în dreapta lui am observat între alții pe dl Dimitrie Sturdza, Vernescu, Stolojan, Giani, fosti ministri și alți mulți bărbați marcanți ca Fleva, I. Grădișteanu, G. Palade, Mandrav etc., în stînga carului comitetul central executiv al Ligei precum și al secțiunii din București în corpore.

În urmă delegații secțiunilor din țeară și străinătate precum și ai altor diferite corporațiuni și societăți, apoi gloata membrilor Ligei în cocarde naționale, o întreagă și adevărată armată, după ea un adevărat potop de oameni din toate straturile societății.

Pus astfel în mișcare acest imponent cortegi se oprește ear' în fața universității și a statuei lui Mihaiu-Viteazul, unde un student în numele tuturor colegilor sei universitari dă ultimul salut conducătorului mișcării naționale începute de studenți, apoi talentatul poet dl Rădulescu Niger cetește o poezie foarte frumoasă de ocaziune în amintirea faptelor lui Gr. T. Brătianu, pe care v'o și trimit spre publicare în original.

× Era mișcător cînd în fața palatului regal, lucru rar, însași garda de zi, din ordin mai înalt, se postează în fața cortegiului, și prin depunerea armelor și suflarea în trompete dă ultimul salut defunctului.

În fața „Bisericii-Albe” oprește cortegiul un alt discurs. În urmă ajuns la gară maientă de a se lua cosciugul de pe carul funebru, al optulea vorbitor, dl prof. Mihăileanu rostește un discurs foarte pătrunzător în numele Macedonenilor, dl Dr. Staicovici altul în numele secțiunilor din străinătate ale Ligei, dl St. Ioan, prof. în Focșani și delegat al aceleiași secțiuni, în numele secțiunilor Ligei din țeară. În sfîrșit al 10-lea vorbitor, venerabilul domn Dim. Sturdza, foarte emoționat, într'un discurs des întrerupt de lacrimi își mai ia odată rîmas bun dela Gr. T. Brătianu și-și trimite salutarile conluptătorilor sei Brăteni, Cogălniceni și Rosetti și apoi plînge cu amar și pe întrecute laolaltă cu participanții acestui dureros spectacol. Și cînd vedeai trecînd pe dinainte-ți cosciugul lui Gr. T. Brătianu (!), atunci să-ți mai reții lacrimile?

Ah! Bărbat mare, care ai cuprins cu inima ta și ai hrănit cu faptele tale idealul celor 10 milioane de Români, coboară acum în mormînt petrecut de plînsul nostru, precum în viață legănat ai fost de iubirea noastră noi adoratorii tăi și dela mormîntul tău ne întoarcem cu o credință și cu o învîț-

tură sfîntă. Credința, că țărîna ta, pu-reroa vie de suveniruri scumpe, va odrăsi eroi și va inspira legiunile române dela Răsărit, învîțătura de a ne lupta și jertfi ca tine până la moarte.

Așa și-a făcut Gr. T. Brătianu apostolatul aci pe pămînt; așa și-au împlinit Români ultima datorie cătră el!

„Cel mai mic între frați”.

Adunări
contra
proiectelor de lege religioare.
CONVOCARE.

Subscriși convocăm prin aceasta pe toți alegătorii detați români din cercurile electorale ale Năsăudului și ale Bistriței la o

ADUNARE PUBLICĂ
pe Marți în 21 Martie st. n. 1893,
ce se va ține în Bistrița în sala „Hotelului cetății” la 10 oare a. m.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Discuțiune asupra proiectelor de legi bisericești: recepțiunea Ovreilor, introducerea matriculelor de stat și căsătoriei civile.
3. Închiderea adunării.

Bistrița, în 8 Martie st. n. 1893.

Dr. Ioan Pop, Simion Monda,
vicar episcopesc foraneu. protopop.
Alexandru Silași, Mihail Făgărășan,
protopop.
Vasile Bălan, Gerasim Domide,
preot.
Cirilă Deac, Dr. Alexe Larionessi,
preot. avocat.
Dr. Dumitru Ciuta,
avocat.
Dr. Gavril Tripou,
avocat.

CONVOCARE.

Subscriși convocăm prin aceasta pe toți alegătorii detați români din cercul electoral al Cojocnei la o

ADUNARE PUBLICĂ
ce se va ține în Cojocna la 22 Martie
1893 st. n. în școala română gr.-ort.
din Cojocna.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Discuțiune asupra proiectelor de lege bisericești: Recepțiunea Ovreilor, introducerea matriculelor de stat și a căsătoriei civile.
3. Alegerea comitetului cercul electoral pe un nou period.
4. Închiderea adunării.

Cojocna, 8 Martie 1893.

Ioan Hosszu,
președintele clubului electoral al cercului Cojocna.
Teodor Ciorta, Vasilie Nemeș.
paroch gr.-ort.
Alexandru Nemeș, Dumitru Nemeș.
Ioan Nemeș, Ioan Todoran.
Ioan Moldovan, Simion Rațiu.

CONVOCARE.

Subscriși convocăm prin aceasta pe alegătorii români din cercurile electorale Mediaș, Sighișoara, Cohalm și Agnita la

ADUNAREA PUBLICĂ
ce se va ține în Mediaș la 23 Martie, la 11 oare a. m. în sala cea mare dela „Strugurul-de-aur”.

PROGRAMA:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Discuțiune asupra proiectelor de lege bisericești: recepțiunea Ovreilor, introducerea matriculelor de stat și a căsătoriei civile.
3. Luarea rezoluțiilor.
4. Închiderea adunării.

Mediaș, 10 Martie 1893.

Sabin Piso, Dionisiu Roman,
prot. gr.-or. cand aav.
Dimitriu Moldovan, Ioan Moldovan,
protopop gr.-or. protopop gr.-cat.
Nicolau Mircea, Ioan Chendi,
protop. gr.-or. administr. prot. gr.-or.

CONVOCARE.

Subscriși prin aceasta convocăm pe toți alegătorii români din cercul electoral al Zărlăului la o

ADUNARE PUBLICĂ
care se va ține în 24 Martie 1893 în Stirei (Bogdánháza) în localitatea școlii gr.-cat. române.

Agendele adunării:

1. Desbaterea asupra proiectelor de lege bisericești: recepțiunea Ovreilor; introducerea matriculelor de stat și a căsătoriei civile.
2. Luarea concluziunilor.
3. Încheierea ședinței.

Zărlău, 13 Martie 1893.

Dr. I. Nichita, Dr. George Pap,
advocat. avocat.

CONVOCARE.

Subscriși convocăm pe toți alegătorii partidului național român din cercul electoral al Cehului-Silvaniei la

ADUNAREA PUBLICĂ,
care se va ține în 24 Martie a. c. la 10 oare ante meridiene în Băsești în localitatea proprietarului George Pop.

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Discuțiune asupra șilor 9, 11 și 12 ai proiectului de lege despre salarisarea învățătorilor și luarea de rezoluțiuni.
3. Discuțiune asupra proiectelor bisericești: Recepțiunea Ovreilor, introducerea matriculelor de stat și a căsătoriei civile și luarea de rezoluțiuni.
4. Alegerea comitetului cercul electoral pe un nou period de 3 ani.
5. Propuneri eventuale.
6. Designarea alor trei membri pentru verificarea procesului verbal.
7. Închiderea adunării.

Băsești, 11 Martie 1893.

George Pop de Băsești,
proprietar și președintele cercului electoral.
Florian Coican, Demetriu Suciu,
advocat. avocat.

Alexiu Varma,
protopop.

Pentru prot. Teodor Inđre:
Vasile Pop, Ioan Chida,
preot. învățător.

CONVOCARE.

Alegătorii români din cercul electoral dietal al Trascăului se învîța a se întruni în Cămpeni la o

ADUNARE PUBLICĂ
care se va ține Sîmbătă în 13/25 Martie 1893 la 11 oare a. m. în sala „Hotelului-mare” și în care se va pertracta:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Exprimarea asupra: recepțiunii religioșii mosaice, a introducerii matriculelor de stat și a căsătoriei civile.
3. Închiderea adunării.

Cămpeni, 3/15 Martie 1893.

Dr. Basiliu Preda,
adv.
Romul Furduiu, Iuliu Poruțiu,

CONVOCARE.

Subscriși prin aceasta convocăm pe toți alegătorii români din cercul Făgetului și al Murășului la o

ADUNARE PUBLICĂ
care se va ține Mercuri în 17/29 Martie a. c. la 2 oare după amezi în Făget, în hotelul „Sedan”.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Căsătoria civilă.
3. Introducerea matriculelor de stat.
4. Recepțiunea Ovreilor.
5. Luarea rezoluțiilor.
6. Închiderea adunării.

Făget, 28 Februarie st. v. 1893.

Sebastian Olariu, Dimitrie Iosof,
protopresbiter. paroch.
Traian Unipan, Antoniu Angel,
învățător. paroch.

Important pentru ori-cine!

Prin aceasta aduc respectuos la cunoștință, că la cererea repetită a preasimțitorilor mei mușterii, am angajat dela 15 l. c. un

academic vienez ca croitor în atelierul meu de croitorie,

și după-ace respectivul prin praxa sa de mai mulți ani în Viena, precum și în alte orașe însemnat mai mari ale Europei și-a câștigat astfel de cunoștințe speciale că mă ved îndreptățit a asigura pe mult stimății mei mușterii de cea mai deplină mulțumire în privința tuturor pretențiilor lor în astă privință atât în lucrări civile, cât și de uniformare militară. Demn de marcat mai află și aceea, că sunt provăzută cu un atelier mare corăspunzător și cu un

bogat deposit de toate speciile de stofe indigene și străine,

și prin asta în plăcuta poziție de a executa comande în timp de 24 de ore.

Prețurile și calitatea rivalizând cu ori-ce concurență; chiar și pe lungă plătiri în rate

Respectuos

[689] 1-7

ISAC ASCHER,

atelier de croitorie în noul edificiu al comandai de corp,
„La împăratul Romanilor“.

Mostre frumoase la mușterii privați gratuit și franco.

Cărți bogate de mostre, cum nu s'a mai pomenit, pentru croitori nefrancate. Eu nu dau scăzământ de 2 $\frac{1}{2}$ sau 3 $\frac{1}{2}$ fiorini pro metru, nici daruri la croitori, după-cum se face de cătră concurență pe spelele cumpărătorului din urmă, ci eu am numai prețuri fixe și netto, pentru-ca fiecare mușteriu privat să cumpere bine și ieftin. De aceea mă rog a-mi-se prezenta numai cărțile mele de mostre.

Deasemeni advertizez de scrisori despre scăzământ dublu din preț.

Stofe pentru costume.

Peruvi și doschin pentru clerul malt, stofe reglementare pentru uniforme de funcționar ces. r. și pentru veterani, pompieri, gimnasti, livre, postavuri pentru biliard și mese de joc, acoperiminte de care, stofe și impermeabile pentru surtucuri de vânat, stofe cernite, plaid-uri de călătorie dela fl. 4—14 etc.

Cine vrea să cumpere mărfuri de postav ieftine, cinstite, durabile, curate de lână și nu sdrențe ieftine, care abia fac plata croitorului, să se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn (Manchester-ul Austriei)

cel mai mare deposit de postavuri în valoare de $\frac{1}{2}$ milion fl.

Spre a da o idee despre mărimă și capabilitate declar că fabrica mea întrunește cel mai mare export de postav ai Europei, fabricație de stofe de pâr, accesorii pentru croitori și mare compactorie numai pentru scopurile proprii. Pentru a se convinge cineva despre toate cele mai sus indicate, invit P. T. publicul, dacă se dă ocazie, a visita localurile grandioase ale stabilimentului meu de vânzare, în care sunt ocupați 150 de oameni.

Se expediază numai pe lungă rambursă.

Correspondență în limba germană, cehă, maghiară, polonă, italiană, franceză și engleză. [411] 8 24

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

și
BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dînșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Nr. 4737/1893.

[710] 1-2

Vice-comite.

Publicare de licitațiune.

Pe baza deciziunii comitetului administrativ al comitatului Sibiu, din 8 Martie 1893, nr. 244, se escrie pentru asigurarea furnisării petrișului (prundului) de lipsă în anii 1893 până 1898 pe toate drumurile publice municipale de pe teritoriul acestui comitat o nouă tractare concursuală, ce se va ține prin oferte scrise și închise în 27 Martie 1893 la 10 oare a. m. la vice-comitele comitatului Sibiu în edificiul comitatului.

Se provoacă deci toți aceia, care doresc a întreprinde această liferăție a-și subterne ofertele la vice-comitele comitatului cel mult până la ora amintită a zilei fixate pentru tractare. Ofertele întrate mai târziu, precum și telegramele întrate ori-și-când nu se vor lua în considerare.

Ofertele timbrate după lege sînt a se trimite sau prezenta în couverte sigilate.

Ofertele sînt de a se compune după formularul și conspectul de împărțire, care ambele se pot vedea la oficiul r. u. de construire de aci.

Referitor la drumul municipal Sibiu—Nocrich ofertele trebuie astfel compuse, că pentru distanța dela chilometru 0—11 să fie pus un preț, pentru distanța dela chilometru 11—23 al doilea preț, ear' pentru distanța dela chilometru 23—42 al treilea preț unitar.

Pentru cazul, când într'aceia s'ar dispune, că pe distanța dela chilometru 23—42 a liniei Sibiu—Nocrich și dela 8—24 a liniei Daia—Vurpăr—Nocrich precum și pe linia Nocrich—Alțina—Vecerdea în loc de petriș să se liferizeze nêsip petricios (rêmășiță de ciur) din groapa de ipetriș dela Vurpăr, trebuie făcut ofert alternativ și despre aceea, cu ce preț voește oferentul să liferizeze prisma de 2 metri cubici de astfel de nêsip petricios?

La ofert trebuie alăturată cuitanța despre depunerea vadiului la cassa comitatensă.

Vadiul trebuie să consistă cel puțin din 5% a sumelor prețurilor, care le promite oferentul după cantitatea de petriș, pusă în conspectul de împărțire, care conspect servește de basă la tractare.

Bani gata sau hârtii de valoare nu se primesc cu ofertul.

Conspectul de orientare despre împărțirea petrișului de furnisat, contractul de furnisare și condițiunile speciale, se pot ceti la oficiul r. u. de construire din loc (casa comitatensă, odaia nr. 39) în oarele ordinare de oficiu.

Sibiu, în 13 Martie 1893.

Reissenberger m. p.,

vice-comite.

Cum se îngrijește pelea feței și părul?

Farmacia [610] 2-8

Rózsavölgyi Imre

Budapesta VI., Szabolcs-utca 18

trimite instrucțiuni exacte în astă privință pe lungă expedarea de 15 cr. în mărci postale. Tot acolo se capătă mijloacele cu totul nesticăcioase ce se cuprind în instrucțiuni și îndeosebi recomandate prin autorități specialiste în contra sgrăbunțelor și a petelor.

Crema-Dermolin, prețul . . . 75 cr.

Apă de Dermolin pentru curățirea feței . . . . . 75 cr.

Pudră de Dermolin . . . . . 80 cr.

La comande instrucțiunile se alătură gratuit. Expedarea se face cu ramburs.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare:

PORTRETUL

dului Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38x28 cm.

Prețul 50 cr.

Invitare.

[692] 1-1

Pe baza concludului subînsemnatei direcțiuni din 11 l. c. nr. 423 se convoacă prin aceasta

a șesa adunare generală ordinară

a institutului de credit și economii „Bistrițiana“ și terminul spre ținerea aceleia se defige pe 12 Aprilie a. c. la 9 oare dimineața.

Obiectele tractării sînt:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de revisiune, apoi cu acesteia staționarea dividendei pe anul 1892 și în genere împărțirea profitului curat.
2. Alegerea membrilor în direcțiune în locul celor eșiți, eventual întărirea celor substituți provisorice prin direcțiune.
3. Alegerea unui membru nou în direcțiune.
4. Alegerea alor doi membri în comitetul de revisiune, eventual întărirea celor substituți provisorice prin direcțiune.
5. Votarea unui ajutor Anastasiei Popițian, văduvă după rēposatul cassar Popițian și resp. pruncilor aceleia.
6. Propunerea comitetului de revisiune pentru un funcționar nou.
7. Propuneri ce s'ar face din partea acționarilor.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Bistrițiana“.

Bistrița, în 11 Martie 1893.

Dănilă Lică m. p.,
director executiv.

Încheierea compturilor cu 31 Decemvrie 1892.

Contul bilanțului.

Active:		Pasive:	
Cassa în numerar	8660 13	Capital social (400 acțiuni à 100 fl.)	40000 —
Cambii de bancă	377759 26	Depuneri spre fructificare, și anume:	
Împrumuturi hipotecare	49618 79	a) de ale privaților	122215 48
Împrumuturi pe obligațiuni cu caventași	35174 24	b) „ „ fondului de res.	7904 48
Împrumuturi pe efecte	150 —	c) „ „ fond. sp. de res.	360 35
Debitori	102 85	d) „ „ fond. de pens. al funcționarilor	398 40
Mobilier	428 61		130878 71
după amortisare de 10%	42 86	Reescompte	287373 50
	385 75	Interese transitoare	4521 72
		Dividendă neridicată	72 —
		Creditori	534 65
		Profit curat	8470 44
			471851 02
	471851 02		471851 02

Contul de profit și perderi.

Debit:		Credit:	
Interese: pentru depuneri spre fruct	5479 71	Interese după tot felul de împrumut	37562 13
reescompte	17419 62	Interese de întârziere	180 42
	22899 33	Provisiuni	1396 33
Spese: salare, chirie, de biou, de postă etc.	6278 05		
Contribuțiune: directă	900 73		
10% după interese la dep.	547 97		
Amortisare din mobilier	42 86		
Profit curat	8470 44		
	39139 38		39139 38

Bistrița, în 31 Decemvrie 1892.

Alexandru Szilasi, Dănilă Lica, Stefan Porutiu, Nicolae Roman,
președinte. direc. exec. cassar. comptabil.

Comitetul de supraveghere:

Bistrița, în 8 Martie 1893.

Anchidim Candale. Pamfilii Grapini. Iosif Lissai.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU,

fundată în anul 1868

[699] 1-10

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc		Sume asigurate pe viață	
în a. 1869—1888 fl. 724,007.36		în a. 1869—1888 fl. 557,728.81	
în a. 1889 „ 29,899.71		în a. 1889 „ 46,966.61	
în a. 1880 „ 59,643.77		în a. 1880 „ 44,195.08	
în a. 1891 „ 51,752.38		în a. 1891 „ 48,316.91	
Suma fl. 865,303.22		Suma fl. 697,207.41	

1,562.510 fl. 63 cr.

Conform bilanțului pentru 1891 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

670.936 fl. 74 cr.

Prospecte și regulare se dau gratis.

Desășiri se dau și ofertele se primesc prin Direcțiune în Sibiu, Agenturile generale și principale în Brașov, Cluj și Arad p. (H. Hermann), Cluj și Arad p. venturile speciale în locurile mai însemnate.